

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XII. Euentus incertitudinem non facere, vt imprudenter & periculosè
voueamus, aut sub conditione dum taxat vouere debeamus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

accipere, capiat. Quod si capere possunt, qui satis iam donante Deo volant continere, & spem continendi non in suis viribus, sed in gratia Dei adiutorio constituunt: quomodo se imprudenter Christi eunuchos faciant, quibus à Domino consultatur, ut capiant, etiamsi de exitu rei, aut diuino beneplacito, nihil certa cognitione teneant exploratum.

CAPUT XII.

*Euentus incertitudinem non facere, ut imprudenter
et periculosè voleamus, aut sub conditione
dum taxat vovere debeamus.*

SE nec quicquam recte cuiquam promiserimus nos facturos, qui ignoremus quid Dominus statuerit: in cuius manu sunt corda & opera nostra. Ideo que nos Apostolus Iacobus dicere vult, cùm nos quopiam ituros, aut aliquid facturos dicimus: Si vivimus, & si Dominus voluerit. *Quod in promissionibus aut votis cùm intelligitur vel dicitur (nam & hic locum habere docet* Cyrilus; Non oportet, inquietus, quicquam Deo à nobis promitti ut certum, quasi nos domini rerum essemus: partim, quia quod posse à nobis fieri credimus, vires nostras nonnunquam excedit: partim, quia non sine arrogantiæ crimen hoc nos aut illud facturos polliceremur. Illud enim in omnibus quæ agere volumus, dicendum est, quod discipulus Christi nos docuit: Si Dominus voluerit) hoc igitur in promissis ac votis cùm intelligitur ac dicitur illo proficiat. Non autem ad hoc genus reris ut si non conditio impleatur, promissi obligatio nulla geriret contineat: sed prouidentia Dei & gratia commendatur, sine mini promisimus, praestare non valemus. Alioqui si (ut quidam volant) conditio est, sub qua sit votum omnes*

Jacobii 4.
Quod Iacobus
est. Si Domi-
nus voluerit: pe-
culi niter viver-
e. et dicit qm
vivere, quas
Deus à sua dis-
positione dederit
voluit, nō à no-
stro arbitrio: et
ideo frequenter
impeduntur,
Deo disponere,
et iū hī maxime
volumus ut
sit, cum si modi
est fuerū facie-
re. Et huc atq.
illo proficiat.
Non autem ad
hoc genus reris ut si non conditio impleatur, promissi obligatio nulla
geriret contineat.
* Cyril. hb 9.
In Iacob. ca. 28.

omne concipiendum; velle autem Deus vel nolle a^{et}ti-
metur, ex eo quod dederit, vel non dederit, verbi gra-
tia, continen*iæ* donum, vel obediendi voluntatem:
tum profecto nulla erit, vel Deo vel homini facta pro-
missio, quæ ipsum obstringat. Dominus enim nolue-
rit, si ego noluerero. Nam si vellet Deus, efficeret idem
ut ego veilem, cui est omnis in manu voluntas, ut eam
quod velit, & quando, quantum que velit inflectat. Ita-
que si pecuniam promissam præstare noluerero, dicam
me promisso non teneri: eo quod, licet promiserim, id
tamen sub ea fecerim conditione, Si Dominus volue-
rit. Atqui ego illum nolle, sentire me dicam, quia mihi
non det implendi voluntatem. An non animaduerti-
mus hoc in omni promisso dici posse, quod hoc tem-
pore quidam in votis monasticis, cum insigni eorum
ludificatione, volunt intelligi? Denique non ea modò
quæ huiuscemodi votis comprehensa consuluntur,
verum etiam ea sine quibus salvi esse nequeamus, lau-
dabiliter Deo promissa leguntur, & votis oblata. Velut
quod Iacob voulit Dominum sibi semper fore Deum: *Genes̄is 28.*
ut in cultu eius constantius atque seruentius, vinculo
promissionis accedente, persistaret. Et scribit Augusti · *Epistola 67.*
nus quendam voulisse Christianum se fore, si filia eius
pristinæ sanitati restitueretur. Quod votum cum non
implisset, atque ob id fuisset diuinitus cæcitate per-
cussus: voulisse iterum, si visum recuperaret, se Chri-
stianam professionem incunctanter esse suscepturnum.
Hæc igitur rectè & cum laude sic fiant in rebus neces-
sariis: cum tamen omnibus nec illa donentur, sed ta-
men de diuina sperentur bonitate. Quid autem ad
periculi demonstrationem valet ruina multorum? qui
si nollent, profecto non ruerent. Idcirco enim non
continent, quia continere nolunt: vt cunque se habeat
de illis diuini dispositio consilij. Quemadmodum igi-
tur periculosa non est, sed modis omnibus salutaris,
secu-

secura & optabilis Christianæ religionis suscepio,
et si multos, ea semel suscepta, labi gravius & tuere vi-
deamus: ob id dum taxat quod vitam nolint agere soe-
professioni congruētem de quibus scriptum est: Me-
lius erat eis, non nosse viam veritatis, quā in post agniti-
tam relabi, & discedere ab eo, quod illis traditū era,
sancto mandato. ita non est propterea ad instituti mo-
nastici sublimitatem periculosus ascensus, quod mul-
ti sua voluntate & locordia præcipites ruāt. nisi fore
ex personæ videntis qualitate & conditione emergat
metuendi causa periculi: quia videlicet non se antea
præpararit, rebusque necessariis instruxerit: nec profi-
ciendi studium præ oculis habuerit, sed vita otium, &
ventris cultum. Alioqui per se quidem, & suapte na-
tura, monastici ratio instituti facilis & tuta est, lon-
giusque à periculis ruinæ remota, quam vita & con-
uersatio secularis. Et quamvis illam ingredi virtus
& arctioris vita viam, nisi Deo donante & opitulante
nequeamus; non tamen ratione caret, inquit Augu-
stinus Epistola 105. ut nos promittamus, & Deus fa-
ciat; præsertim cum hoc ita faciat, ut id in nostra po-
testate, si vigilemus & oremus, esse voluerit.

CAPUT XIII.

*Verūmne sit, quosdam continere non posse, vt id quā
iusta ratione ad voti solutionem prætexatur.*

*Epist. 11.
lib. 1.*

AT reperiuntur, inquis, qui postquam ad culmen
hoc vita perfectionis ascenderint, non quidem
nolint continere, sed non possint. Quod ipsum & Cy-
prianus expressissime videtur: Si autem perseverare no-
lunt, inquit, aut nō possunt, melius est ut nubāt, quam
vt in ignem delicijs suis cadant. Quo loco et si de his
virginibus quae velatæ essent, non loquitur, propterea
quod nubere his non erat melius futurū: tamen quo-